

Försiktighetsmått vid hantering
och märkning av sådant biologiskt
avfall som kan medföra olägenhet för
människors hälsa enligt miljöbalken

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras verkets föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6000 Artikelnr 2001-10-8

Tryck: Modin-Tryck, Stockholm 2001

Socialstyrelsens allmänna råd om försiktighetsmått vid hantering och märkning av sådant biologiskt avfall som kan medföra olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken;

**SOSFS
2001:8 (M)**

Utkom från trycket
den 2 augusti 2001

beslutade den 6 juli 2001.

Tillämpningsområde

I dessa allmänna råd ges rekommendationer om hantering och märkning av biologiskt avfall som uppkommer i hälso- och sjukvården, annan medicinsk verksamhet samt från undervisning och forskning som är förknippad med sådana verksamheter.

För biologiskt avfall som är smittförande och omfattas av kategori 18 01 03, bilaga 2, förordningen (1996:971) om farligt avfall gäller Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1999:27) om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården.

De allmänna råden gäller inte för sådant biologiskt avfall som omfattas av begravningslagen (1990:1144) eller foster eller abortmaterial som omhändertagits efter abort.

Definitioner

Termer och begrepp som används i dessa allmänna råd har samma betydelse som i 2, 9 och 15 kap. miljöbalken och renhållningsförordningen (1998:902).

Med biologiskt avfall avses i dessa allmänna råd fast ämne eller fast substans från människa.

Olägenhet för människors hälsa

Vid bedömningen av om det biologiska avfallet innebär en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken bör hänsyn tas till om det genom sin lukt, sitt utseende eller på annat sätt i inte ringa omfattning, fysiskt eller psykiskt, kan påverka människors hälsa menligt. Exempel på sådant biologiskt avfall är

- vävnader eller organ,
- identifierbara kroppsdelar, eller
- kasserade anatomiska preparat.

För att undvika att risk för olägenhet för människors hälsa uppkommer bör försiktighetsmått enligt 2 kap. 3 § miljöbalken vidtas. Om det biologiska avfallet hanteras och märks i enlighet med nedanstående allmänna råd, anses godtagbara försiktighetsmått vidtagna.

Hantering och märkning av biologiskt avfall

Allmänt

Det biologiska avfallet bör samlas upp i anslutning till den verksamhet där det uppkommer.

Förpackningar som används för biologiskt avfall bör vara av ett sådant material att avfall inte kan läcka ut vid hanteringen. De bör förslutas så att lukt inte kan uppkomma.

Det biologiska avfallet bör inte komprimeras.

Lokala skriftliga rutiner för hanteringen och märkningen bör utformas. De bör samordnas med rutinerna för övriga avfallskategorier som uppkommer från verksamheten.

Förvaring

För att undvika lukt som innebär olägenhet bör biologiskt avfall som kommer att förvaras längre tid än ett dygn men mindre än fem dygn förvaras i ett utrymme med en lufttemperatur av högst + 8 °C.

Om avfallet kan komma att förvaras längre tid än fem dygn, bör det frysas. Fryst biologiskt avfall bör inte förvaras längre tid än ett år.

Förvaringsutrymmet bör hållas låst. Det bör vara lätt att rengöra och tåla desinfektion.

Märkning

Förpackningar och förvaringsutrymmen bör väl synligt märkas med texten ”biologiskt avfall” i svart på gul botten. Om avfallet även är smittförande, gäller i stället bestämmelserna om hantering och märkning i SOSFS 1999:27.

Transport

Vid transport av biologiskt avfall bör alla förpackningar eller behållare och eventuella ytteremballage vara hela, förslutna och väl synligt märkta med texten ”biologiskt avfall” i svart på gul botten.

Transporten bör genomföras på ett sådant sätt att förpackningen eller behållaren och eventuella ytteremballage inte skadas och avfall läcker ut eller lukt sprider sig. Den transportvagn som används för biologiskt avfall bör vara lätt att rengöra och tåla desinfektion.

Bortskaffande

Biologiskt avfall bör förbrännas. På förbränningsanläggningen bör det biologiska avfallet inte förvaras tillsammans med andra avfallslag.

För att undvika risk för olägenhet för människors hälsa är det viktigt att avfallet förbränns snarast och på sådant sätt att inga identifierbara rester kan konstateras.

Samtidigt beslutar Socialstyrelsen att Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1987:7) om hantering av riskavfall inom hälso- och sjukvården skall upphöra att gälla.

Socialstyrelsen

NINA REHNQVIST

Åsa Ahlgren
(Enheten för hälsoskydd)

